

CTT009

Lưu trữ dữ liệu

Lê Thị Nhân
ltuhan@fit.hcmus.edu.vn

KHOA CÔNG NGHỆ THÔNG TIN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KHOA HỌC TỰ NHIÊN

Nội dung

- ☐ Nhắc lại
- ☐ Nén dữ liệu
- ☐ Lỗi giao tiếp
- ☐ Hệ thống tập tin

cuu duong than cong. com

Nhắc lại

□ Số nguyên không dấu

n	Minimum	Maximum
8	0	$2^8 - 1 = 255$
16	0	$2^{16} - 1 = 65,535$
32	0	$2^{32} - 1 = 4,294,967,295$
64	0	$2^{64} - 1 = 18,446,744,073,709,551,615$

cuu duong than cong. com

Nhắc lại

□ Số nguyên có dấu

n	minimum	maximum
8	$-2^7 = -128$	$2^7 - 1 = +127$
16	$-2^{15} = -32,768$	$2^{15} - 1 = +32,767$
32	$-2^{31} = -2,147,483,648$	$2^{31} - 1 = +2,147,483,647$
64	$-2^{63} = -9,223,372,036,854,775,808$	$2^{63} - 1 = +9,223,372,036,854,775,807$

cuu duong than cong. com

Nhắc lại

☐ Dấu chấm động

Precision	Min	Max
Single	1.1754×10^{-38}	3.40282×10^{38}
Double	2.2250×10^{-308}	1.7976×10^{308}

cuu duong than cong. com

NÉN DỮ LIỆU

cuu duong than cong. com

Tại sao phải nén dữ liệu?

☐ Mục đích

- ☐ Lưu trữ dữ liệu
- ☐ Truyền tải dữ liệu

☐ ***Data compression***

- ☐ Giảm kích thước của dữ liệu nhưng vẫn giữ lại các thông tin cơ bản

cuu duong than cong. com

cuu duong than cong. com

☐ **Không mất (lossless)**

- ☐ Không làm mất thông tin trong quá trình nén

☐ **Mất thông tin (lossy)**

- ☐ Có thể mất mát thông tin
- ☐ Nén nhiều hơn lossless và lỗi nhỏ
 - Trường hợp ảnh và âm thanh

cuu duong than cong. com

□ *Run-length encoding*

- Dữ liệu được nén là những chuỗi dài có cùng giá trị
- Thay thế các chuỗi có những phần tử giống nhau bằng **1 mã (code)**
 - Phần tử được lặp lại
 - Số lần xuất hiện trong chuỗi

cuu duong than cong. com

Kỹ thuật

□ ***Frequency-dependent encoding***

- Chiều dài của chuỗi bits được dùng để biểu diễn cho 1 phần tử dữ liệu bằng tần suất sử dụng phần tử đó
- Mã hóa với độ dài thay đổi
 - Phần tử dữ liệu được mã hóa với độ dài khác nhau

□ Huffman code

□ **Relative encoding**

- Các luồng dữ liệu (data streams) chứa nhiều đơn vị, mà mỗi đơn vị chỉ khác 1 chút so với đơn vị trước đó
 - Khung liên tiếp của một ảnh động
- Ghi nhận lại sự khác nhau giữa các đơn vị dữ liệu liên tiếp
 - Mã hoá mối quan hệ của 1 đơn vị với đơn vị trước
- Có thể là lossless hoặc lossy
 - Sự khác biệt giữa các đơn vị dữ liệu liên tiếp được mã hóa chính xác hay xấp xỉ

□ **Dictionary encoding**

- Thông điệp (message) được mã hóa thành 1 chuỗi các tham chiếu đến từ điển

- Ví dụ : word processors

- Có sử dụng những bộ từ điển cho mục đích kiểm tra chính tả

□ **Adaptive dictionary encoding**

- Biến thể của mã hóa từ điển

- LZW encoding

Nén ảnh

☐ GIF

- ☐ Graphic Interchange Format
- ☐ Phim hoạt hình

☐ JPEG

- ☐ Joint Photographic Experts Group
- ☐ Chụp hình

☐ TIFF

- ☐ Tagged Image File Format
- ☐ Lưu trữ hình ảnh

Nén âm thanh và video

☐ MPEG

- ☐ Motion Photographic Experts Group
- ☐ Phát sóng truyền hình HD
- ☐ Video conferencing

☐ MP3

- ☐ MPEG layer 3

cuu duong than cong. com

LỖI GIAO TIẾP

cuu duong than cong. com

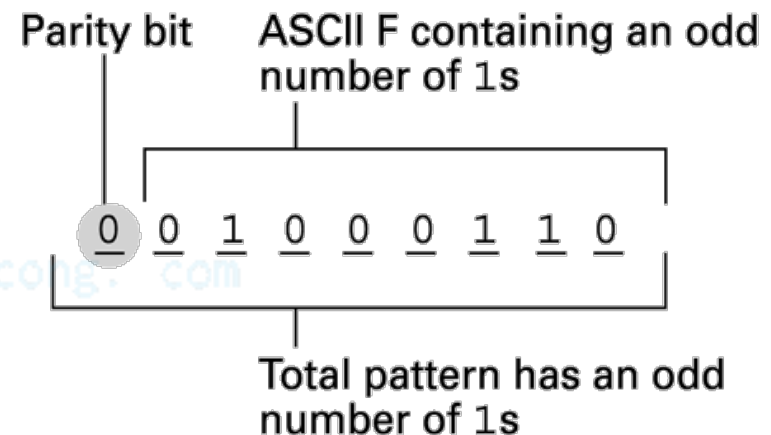
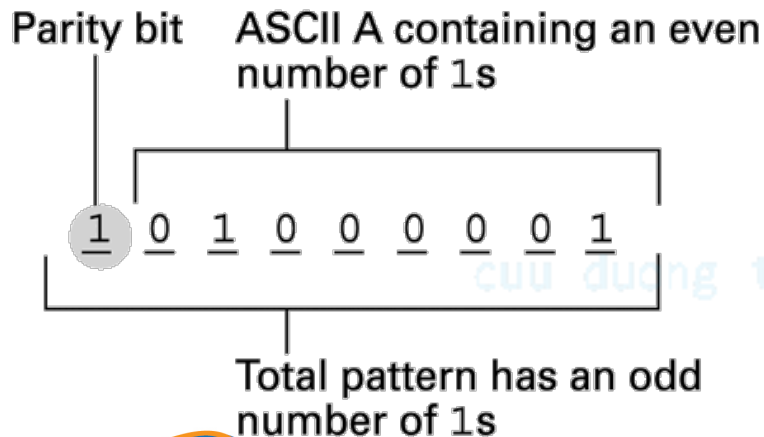
Lỗi giao tiếp là gì?

- ☐ Khi thông tin được
 - ☐ Chuyển đổi qua lại giữa các thành phần khác nhau của máy tính
 - ☐ Lưu trữ trong máy tính
- ☐ Chuỗi bit sau cùng nhận được có thể không giống với chuỗi bit ban đầu
- ☐ Nguyên nhân
 - ☐ Bụi bẩn trên bề mặt đĩa
 - ☐ Mạch bị hỏng làm cho việc đọc/ghi không chính xác
 - ☐ Đường truyền dữ liệu bị hỏng
 - ☐ Bức xạ làm thay đổi chuỗi bits trên bộ nhớ chính

Kỹ thuật

□ Bit chẵn lẻ (parity bits)

- Phát hiện sai sót dựa trên nguyên tắc: nếu 1 chuỗi bit có số lượng lẻ các bit 1 với một chuỗi bit có số lượng chẵn các bit 1 được tìm thấy, thì phải có lỗi xảy ra

Nguồn: Computer Science - An Overview, 12e

☐ Checkbyte

- ☐ Tập hợp gồm nhiều parity bits
- ☐ Từng parity bit nằm rải rác trong chuỗi bits
 - Ví dụ, 1 parity bit liên kết với mỗi bit thứ 8 trong chuỗi bits

☐ Biến thể

- ☐ Checksums and cyclic redundancy checks (CRC)

Mã sửa lỗi

- Hamming distance (2 chuỗi bits)
 - Số lượng bits khác nhau trong các chuỗi

- Ví dụ
 - Hamming(00**0000**, 00**1111**) = 4
 - Hamming(10101100, **01**100100) = 3

cuu duong than cong. com

cuu duong than cong. com

Ví dụ

Symbol	Code
A	000000
B	001111
C	010011
D	011100
E	100110
F	101001
G	110101
H	111010

Nguồn: Computer Science - An Overview, 12e

Ví dụ

Character	Code	Pattern received	Distance between received pattern and code
A	0 0 0 0 0 0	0 1 0 1 0 0	2
B	0 0 1 1 1 1	0 1 0 1 0 0	4
C	0 1 0 0 1 1	0 1 0 1 0 0	3
D	0 1 1 1 0 0	0 1 0 1 0 0	1
E	1 0 0 1 1 0	0 1 0 1 0 0	3
F	1 0 1 0 0 1	0 1 0 1 0 0	5
G	1 1 0 1 0 1	0 1 0 1 0 0	2
H	1 1 1 0 1 0	0 1 0 1 0 0	4

Smallest distance

Nguồn: Computer Science - An Overview, 12e

HỆ THỐNG TẬP TIN

cuu duong than cong. com

Phân loại

☐ Tập tin văn bản thô

- ☐ Cấu trúc đơn giản và thông dụng
- ☐ Có thể xem nội dung và sửa chữa bằng các lệnh của hệ điều hành hay chương trình soạn thảo đơn giản

☐ Tập tin nhị phân

- ☐ Cấu trúc hóa theo một quy ước nào đó
- ☐ Thường có phần header chứa thông tin mô tả sự bố trí và mối liên hệ của các bytes dữ liệu ở phía sau
- ☐ Mở bằng các công cụ (phần mềm) chuyên dụng

Ví dụ tập tin văn bản thô

- Tập tin theo cấu trúc văn bản ANSI (hay ASCII)
 - Chứa các ký tự (mã từ) trong bảng mã ASCII
- Ví dụ : ma trận có 3 dòng 4 cột
 - Dòng đầu cho biết số dòng, số cột
 - 3 dòng tiếp theo mỗi dòng 4 giá trị: nội dung ma trận
- Loại tập tin văn bản cấu trúc thông dụng
 - *.RTF hoặc *.HTML

Ví dụ tập tin văn bản mở rộng

- Văn bản thô ANSI text dựa trên cơ sở các ký tự 8-bit (256 ký hiệu)
 - Bất tiện khi lưu văn bản của nhiều ngôn ngữ
- Văn bản thô dạng mở rộng cho phép lưu trữ được nhiều ngôn ngữ
 - Unicode text (lưu ký tự UTF-16)
 - UTF-8 text

cuu duong than cong. com

cuu duong than cong. com

Ví dụ tập tin nhị phân

- ☐ Tập tin mã thực thi
 - ☐ *.EXE, *.COM, *.DLL trên Windows
- ☐ Tập tin văn bản tích hợp văn bản, hình ảnh, bảng biểu
 - ☐ *.DOC của MS Word hay Open Office
- ☐ Tập tin multimedia
 - ☐ Ảnh: *.bmp, *.jpg, ...
 - ☐ Âm thanh: *.wav, *.mp3, ...
 - ☐ Video: *.avi, *.mp4, ...

TÓM TẮT

cuu duong than cong. com

Bài giảng hôm nay

- ☐ Các kỹ thuật
 - ☐ Nén dữ liệu
 - ☐ Phát hiện và sửa lỗi giao tiếp

cuu duong than cong. com

- ☐ Dưới góc độ lập trình
 - ☐ Hệ thống tập tin

cuu duong than cong. com

Bài giảng lần tới

- Thao tác dữ liệu (chapter 2)
 - Kiến trúc máy tính
 - Ngôn ngữ máy
 - Thực thi chương trình

cuu duong than cong. com

cuu duong than cong. com

cuu duong than cong. com

cuu duong than cong. com